

Reinier de Graaf. Je ziekenhuis voor het leven

Het verhaal van het oudste ziekenhuis van Nederland begint met jonkvrouwe Rikarde, dochter van graaf Willem I. Nadat Delft in 1246 stadsrechten had verworven, liet ze er vrijwel direct het klooster Koningsveld aanleggen. Als dependance stichtte ze tussen de Koornmarkt en de Brabantse Turfmarkt een gasthuis, dat in een pauselijke oorkonde uit 1252 voor het eerst 'Gasthuis van Delft' werd genoemd.

Bijna vier eeuwen later, in 1641, werd in Schoonhoven Reinier de Graaf geboren. Na zijn studie in Leuven, Utrecht, Leiden en het Franse Angers vestigde hij zich als 'gelukkig geneesheer tot Delft' en verbond hij zich met de stad en de omgeving. Reinier was onderzoeker, ontdekker en vernieuwer in één. Een echte pionier die graag samenwerkte, onder andere met Antoni van Leeuwenhoek. In zijn eigen huis én in het Gasthuis verrichtte hij met nieuwe, experimentele methoden onderzoek naar het vrouwelijk voortplantingsorgaan. Hij was de eerste die de menselijke eicel waarnam en was de ontdekker van de naar hem vernoemde Graafse follikels.

Zo kwamen de voortvarendheid van Rikarde en de pioniersgeest van Reinier in ons DNA. Door de eeuwen heen bleef het Gasthuis de zieken van Delft en omgeving verzorgen. Het doorstond pestepidemieën, explosies van kruithuizen en andere rampen; steeds opnieuw richtte het zich op. Tot ver in de twintigste eeuw hield het Gasthuis als gemeentelijk ziekenhuis aan de Koornmarkt stand. Maar onder invloed van de verzuiling was er toen al het nodige in de Delftse zorg veranderd.

In de negentiende eeuw werd eerst aan de Oude Delft het katholieke Sint Hippolytus-ziekenhuis gesticht, iets verderop kwam

in 1899 het protestantse Bethel-ziekenhuis. Begin jaren zeventig van de vorige eeuw pleegden beide huizen elk apart nieuwbouw aan de Reinier de Graafweg, en verrezen het Hippolytus- en het Bethel-gebouw. Weer tien jaar later trok het Gasthuis bij de beide ziekenhuizen in. Zo ontstond ons Reinier.

Even verderop, in Voorburg, had het Diaconessenhuis landelijke bekendheid opgebouwd op het gebied van IVF en gynaecologie. Eind jaren negentig werd het te klein om zelfstandig door te gaan. En omdat het ooit door katholieke zusters was gesticht, was aansluiting bij een Haags ziekenhuis nagenoeg onmogelijk. Bij ons in Delft lukte dat wel. Zo kregen we met het 'hotelletje aan de Vliet' vaste voet aan de grond aan de rand van Den Haag. In de jaren daarna hebben we ook andere behandelcentra geopend.

Jarenlang vormden het H- en B-gebouw met daartussen de parkeerplaats hét ziekenhuis van Delft en omstreken. Maar de gebouwen verouderden, en om echt als één ziekenhuis samen te werken waren ze heel onhandig. Over nieuwbouw werd al vanaf 1992 gesproken, maar onder meer door grote wijzigingen in de bouwkostenfinanciering voor ziekenhuizen lukte het niet om de eerste paal te slaan. Uiteindelijk werd aan het einde van 2012 op het grote parkeerterrein gestart met de bouw van het nieuwe ziekenhuis.

Op 28 augustus 2015 was het zover. Die dag werden onze patiënten door speciaal aangelegde bovengrondse tententunnels vanuit het H- en B-gebouw één voor één naar het nieuwe gebouw gereden. Op dat magische moment werden katholiek, protestants en gemeentelijk voorgoed verbonden en was Reinier eindelijk één. Die nieuwbouw paste ons als een jas.

Vandaag de dag zijn we hét ziekenhuis voor bijna een half miljoen mensen. Vrijwel iedere Delftenaar, Westlander en Oostlander heeft iets met Reinier. Zodra je in Delft de hal binnenwandelt, ervaar

je een bijna huiselijke sfeer. Het is er ruim en met prettig licht, 's avonds klinkt er af en toe zelfs pianomuziek. Daar in die hal zie je Delft en omgeving in het klein.

Soms word je bij de hoofdingang voorbijgesneld door een man met een bezweet voorhoofd. Hij is net vader geworden en wil snel zijn auto ophalen. Zijn vrouw heeft hij met de reiswieg voor even bij een vrijwilliger op een bankje in de hal achtergelaten. Naast haar zit een oude vrouw met intens verdriet. Een ziekenhuis is een plek van leven en dood. Het gaat er over nieuw leven, maar ook over ziekte

en kwetsbaarheid, over pieken en dalen, en zeker na slecht nieuws over veel onzekerheid. Een ziekenhuis haalt mensen vaak uit hun evenwicht. Hoe moet het nu verder? Word ik wel weer de oude?

Reinier is een ziekenhuis dat – hoe groot het misschien ook lijkt – eigenlijk heel kleinschalig is. Bij ons heerst een hecht familiegevoel. Als je er 's ochtends binnenstapt, sta je er versteld van hoeveel mensen elkaar goedemorgen wensen. De lijnen zijn kort, we vinden elkaar heel gemakkelijk en helpen elkaar als het nodig is. Iemand de weg wijzen of even meelopen; voor ons hoort het er allemaal bij. Patiënten en bezoekers ervaren dat als vriendelijk en gastvrij.

Reinier gaat in je bloed zitten, net zoals Delft en omgeving dat ooit deden met onze naamgever. Sommige van onze medewerkers werken hier van generatie op generatie. Anderen hebben in Reinier hun kinderen gekregen. Vroeger gingen de jongens in het Westland werken in de kassen, de meiden gingen aan de slag in Reinier. Ook dat draagt bij aan ons bijna vanzelfsprekende thuisgevoel.

Bij Reinier werken we met ruim 3.000 professionals samen. De geneesheren en zusters van destijds hebben plaatsgemaakt voor medisch specialisten, verpleegkundigen, verloskundigen, laboranten, poli-assistenten en geestelijk verzorgers. Stuk voor stuk echte

doeners, meer ondernemend en grensverleggend dan enkel verzorgend. Precies zoals onze naamgever dat ook was.

Reinierders zijn mensen die niet zoveel praten over hun successen, maar er wel trots op zijn. Gedreven, no-nonsense en pragmatisch aan de ene kant, vernieuwers en ontdekkers aan de andere. Met elkaar doen we wat gedaan moet worden, we zijn wars van woorden zonder daadkracht. We willen excelleren en vooroplopen, om zo de zorg verder te brengen.

Om onze zorgprofessionals te laten excelleren, heb je nog meer mensen nodig. De schoonmakers in de gangen, de mensen in het beddenhuis, de koks in de keukens en de mensen achter de balie en de espressobar in de hal, om er maar een paar te noemen. En in de Gravin en in onze buitenlocaties zitten allerlei ondersteuners die ervoor zorgen dat alles goed is georganiseerd, gefaciliteerd en gepland.

Door heel het huis kom je onze vrijwilligers tegen. Sommigen doen dit werk al meer dan twintig jaar. Het zijn echte helpers, ze zien en doen van alles. Nieuwe bezoekers bij de registratiezuil helpen aan een pasje, of ze begeleiden naar de balie. Een kopje koffie schenken omdat een spreekuur is uitgelopen. Bloemen verzorgen, met krantjes rondgaan en eenzame mensen net wat extra aandacht geven.

Als ze een oma met een huilend kleinkind zien, komen zij een kleurplaat brengen.

Met elkaar maken we Reinier gemoedelijk, huiselijk en toegankelijk, maar ook speels en vrolijk. Door te werken vanuit een dieper begrip van en gevoel voor elkaar, ontstaat meer werkplezier voor ons, een prettiger verblijf voor de patiënt en meer samenhang in de zorg. Dat is wat ons betreft waar zorg eigenlijk over moet gaan. Ondanks de werkdruk, ondanks al die voortdurende veranderingen en vernieuwingen. Want ook al verandert er van alles, in de kern blijft Reinier voor medewerkers een warm nest waar het goed toeven is.

We hebben ons doel helder voor ogen. Wij willen de juiste zorg op de juiste plek en op het juiste moment bieden. Voor de inwoners van Delft, het Westland, het Oostland en omstreken blijven we het ziekenhuis in de buurt, waar je altijd terecht kan. Daarnaast blijven we extra aandacht besteden aan de zorg voor moeder en kind, voor mensen met kanker en voor ouderen. Hierin lopen we voorop. Niet alleen in de zorg, maar ook in onderzoek, innovatie en opleiding. En met het Delfts Allergie Centrum, de IVF-poli en onze Alcoholpoli blijven we ons landelijk onderscheiden.

Om de juiste zorg op de juiste plek op het juiste moment te bieden, moet je continu willen leren en verbeteren, en volop ruimte geven aan eigen inbreng. Wetenschap en opleiding hebben we meegekregen van onze naamgever en we zijn er zelf steeds beter in geworden. Zo kunnen we ervoor zorgen dat we ook in de toekomst de beste zorg kunnen bieden door in huis medisch specialisten en verpleegkundigen op te leiden. Dat zijn we immers aan onze topklinische status verplicht.

De juiste zorg op de juiste plek op het juiste moment bieden doe je samen. Voor en met elkaar en in nauwe samenwerking met al onze zorgpartners: familie, dierbaren, mantelzorgers en huisartsen; thuiszorg, verpleeghuizen en andere expertisecentra en de academische ziekenhuizen in Rotterdam en Leiden. Maar ook met partijen buiten de zorgketen, zoals verzekeraars, gemeenten en met de TU Delft. Voor ons is die samenwerking van levensbelang. Voor de kwaliteit van de zorg én voor ons bestaansrecht.

Digitalisering en innovatie gaan helpen de lijnen korter en de verbindingen beter te maken. Met nieuwe zorgtechnieken en contact met patiënten op afstand kunnen we de zorg thuis of in een verpleeghuis goed en veilig bieden. En de groeiende kennis over verbanden tussen voeding, leefstijl en gezondheid maken het mogelijk dat patiënten na hun opname sneller en fitter naar huis kunnen en daar sneller herstellen.

Onze grootste uitdaging ligt verscholen in het vinden van het juiste moment. De ontwikkeling van levensloopgeneeskunde, preventie en het bevorderen van zelfzorg bepalen wat ons betreft de toekomstagenda van de zorg. Daarbij is de patiënt iemand die zelf in staat is gezond te leven. Bij ons begint dat al voor de geboorte. Door te zorgen voor een goed verloop van de zwangerschap en een voorspoedige geboorte geef je kinderen een gezonde start. Dat is precies waar gelijke kansen beginnen.

Wij geloven dat je mensen in hun verdere leven het best helpt als je ze ondersteunt in het ontwikkelen van zelfredzaamheid en eigen regie. Wij willen ze daartoe uitdagen. Mensen zijn gebaat bij zo gezond mogelijk leven, eigenlijk hebben ze maar heel af en toe onze zorg nodig. Dan zijn we er. Dan behandelen we en zorgen we voor ze, en doen we wat we moeten doen. Om ze daarna weer op alle mogelijke manieren te ondersteunen om gezond en vitaal te blijven.

Dat begint met oprechte aandacht. Een mens is immers meer dan alleen een lichaam of een set bloedwaarden. Echt in gesprek gaan en naar elkaar luisteren doet wonderen. Als behandelaars zijn

wij te gast in het leven van de patiënt. Mensen die een bezoek brengen aan, of werken in Reinier, kunnen daarom altijd rekenen op oprechte aandacht. Hun verhaal, geschiedenis, zorgen, wensen en vragen zijn voor ons het startpunt van denken en doen.

Daarbij moet je voorbij de muren van het ziekenhuis bewegen en ook mensen willen ondersteunen die niet uit zichzelf die eigen regie kunnen ontwikkelen. Zaken als werkloosheid, armoede, schulden of eenzaamheid hebben een enorme impact op de gezondheid en kwaliteit van leven. Het gaat er daarom steeds om te weten wie er tegenover je zit, wat zijn of haar situatie is, hoe hij of zij leeft.

Wij moeten de grotere verbanden onderkennen en medisch welbevinden verbinden met sociaal welzijn. Voor ons begint dat al in de directe omgeving van het ziekenhuis. Door je in je omgeving te verdiepen en bijvoorbeeld zelf een buurtkamer in te richten of af en toe burens uit te nodigen voor een filmavond of gymles. Dan bekommer je je meer om mensen en word je nog meer onderdeel van de lokale gemeenschap. Dan lever je pas echt de juiste zorg, op de juiste plek op het juiste moment.

Zo worden we ongemerkt onderdeel van een steeds groter verhaal, en verleggen we onze grenzen, voorbij de muren van ons

ziekenhuis, of de muren van de zorg. Dan nemen we een rol op ons die past bij de wortels waar we ooit uit zijn voortgekomen, en is niet alleen Reinier, maar ook de compassievolle zorg voor de gemeenschap weer terug in het hart van ons doen en laten.

Dan is de cirkel rond en verleggen we met oprechte aandacht en de inbreng van iedereen onze grenzen en zijn we met recht een topklinisch ziekenhuis. Met een eigen, volstrekt nieuwe manier van werken. Als onderdeel van de maatschappij, te gast in het leven van onze medewerkers en patiënten. Van het prille begin van het leven tot het onvermijdelijke einde. Dat is waar het voor ons om gaat, dat is onze bedoeling, dat is onze volgende stap. Wij zijn toe aan het zetten van die stap. Precies zoals we dat al eeuwen hebben gedaan en altijd zullen blijven doen. Want wij zijn: Reinier de Graaf. Je ziekenhuis voor het leven.

Sterke mensen kunnen oud worden, sterke ziekenhuizen nog veel ouder. Het Reinier de Graaf in Delft is opgericht in 1252 en is daarmee het oudste ziekenhuis van Nederland. Delft is de stad van Reinier de Graaf, de grondlegger van de gynaecologie. Verder zoeken en vooroplopen is hier een lokale traditie.

Het Reinier de Graaf richtte als eerste ziekenhuis een Allergie Centrum op en ook een Polikliniek voor 'Jeugd en Alcohol'. In de begindagen van de coronacrisis, toen er wereldwijd geen mondkapjes te vinden waren, namen medewerkers en vrijwilligers van het Reinier plaats achter naaimachines en vervaardigden ze mondkapjes van zelf ingekochte stofzuigerfilters. TNO keurde ze goed. Zo zijn er meer voorbeelden van onze grensverleggende liefde voor de zorg.

Patiënten hebben hier recht op onze oprechte aandacht. Aandacht voor wie de eerste nacht in het ziekenhuis amper kan slapen, aandacht voor wie bang is voor pijn en voor wat zijn ziekte gaat brengen, aandacht voor wie eenzaam is. Elk jaar worden bij ons zo'n 3.000 kinderen geboren en overlijden er ongeveer 500 patiënten. In het ritme van het leven helpen we iedereen om weer snel gezond te worden en zo lang mogelijk gezond te blijven.

